

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 2952/14

לפני: כבוד המשנה לנשיאה א' רובינשטיין
כבוד השופט י' דנציגר
כבוד השופט צ' זילברטל

העותרות: 1. אופטיקנה האופטיסטור הראשון בע"מ
2. מועצת האופטומטריסטים בישראל

נגד

המשיבים: 1. שר הבריאות
2. סופר פארם (ישראל) בע"מ

התנגדות למתן צו על-תנאי

תאריך הישיבה: י"ג בחשון התשע"ז (14.11.2016)

בשם העותרת 1: עו"ד יעקב אביעד

בשם העותרת 2: עו"ד יורם שטרית

בשם המשיב 1: עו"ד אודי איתן; עו"ד נחי בן אור

בשם המשיבה 2: עו"ד ערן זך; עו"ד גילי קורן

פסק-דין

המשנה לנשיאה א' רובינשטיין:

א. עתירה זו היא חלק מסאגה מתמשכת שעניינה בשאלה האם תותנה מכירת עדשות מגע בבדיקת אופטומטריסט, או שמא תהא חופשית. מטבע הנושא כרוכה העתירה לא רק בהיבטים הרפואיים הרלבנטיים, אלא גם בהיבטים כלכליים – העותרות מבקשות להכיר בחובה של בדיקות, ואילו המשיבה 2 דוגלת במכירה חופשית. בהחלטה מיום 15.4.15 נזכר כי חל שינוי בעמדת הרגולטור, משרד הבריאות, לאורך השנים; נתבקשה גם בבדיקת משפט משהו. ביום 13.1.16 ניתן צו על-תנאי, לענין קיום

התחייבות המדינה בשעתו לאסדרה שתכלול מרשם (ראו בג"ץ 2621/05 אופטיקנה האופטיסטור הראשון נ' שר הבריאות (2005)).

ב. שר הבריאות מודיענו עתה כי קוים הליך לבחינת הנושא, ב"קול קורא" לציבור, תוך שמיעת עמדות, וכן בדיקת משפט משה. סופו של דבר ולאחר שיקול, קיבל מנכ"ל משרד הבריאות ביום 10.11.16 את ההחלטה הבאה:

7. המנכ"ל אימץ ההמלצה לחייב מרשם ראשון בלבד של עדשות מגע, ולא להגביל את תוקף המרשם. כך ניתן יהיה לבצע רכישה חוזרת של עדשות מגע על בסיס המרשם הראשון לאורך זמן.

8. הודגש כי המרשם יהיה בתוקף עבור מספר ספציפי כפי שצוין על ידי איש המקצוע שביצע את הבדיקה. לאור זאת, במקרה של שינוי במספר הנדרש על המטופל יהיה לגשת לקבלת מרשם חדש על ידי אופטומטראי או רופא עיניים.

9. ביחס לקטינים, אשר לגביהם יש רגישות מיוחדת לאור תהליכי הגדילה והצמיחה שהם עוברים, יוגבל המרשם לתקופה של שנתיים.

10. חובת מתן הסבר בעל פה ביחס לסיכונים הנובעים מהרכבת עדשות מגע וכן ביחס לשימוש בטוח ושמירה על היגיינה תוטל על נותן המרשם הראשון. בנוסף תיקבע חובה למתן מידע כתוב בדמות דפי הסבר בכל נקודות המכירה.

11. יוספו אזהרות מתאימות על גבי אריזת עדשות מגע ביחס לשימוש בטוח, וכן תצוין ההמלצה לשימוש בעדשות מגע לאחר היוועצות עם רופא עיניים או אופטומטראי.

12. תזכיר החוק שהוכן בנושא יעודכן בהתאם להחלטות אלו ויופץ להערות הציבור בימים הקרובים.

13. תיבדק ההיתכנות לאיסוף נתונים שיטתי מבתי החולים ביחס לאשפוזים הנובעים מסיבוכים של עדשות מגע לפי תקנות בריאות העם (הגשת דין וחשבון), התשנ"ח-1998.

בעקבות זאת הופץ, כנמסר, תזכיר חוק ברוח ההחלטה. לא למותר לציין כי הובעו בדיונים במשרד הבריאות עמדות שונות, אך המנכ"ל בחר בדרך שיש בה משום

גישת ביניים, הכל כמפורט מעלה. השלב הנוכחי הוא איפוא ציפיה לחקיקה שהוחל להתניעה.

ג. העותרות סבורות כי יש בכך צעד בכיוון הנכון, אך אין די בו, ראשית, כיון שחקיקה עלולה לארוך זמן, ושנית, נוכח חלוף הזמן עד הנה. לשיטתן ראוי שכבר מעתה יוחל המוצע באופן מינהלי; שכן רבים נפגעים מעדשות לטעמן. ועוד קובלות הן, כי נתקבלה הדעה הרפואית המסתפקת במרשם אחד ולא הוחלה חובת מרשם עתי.

ד. מנגד סבורה המשיבה 2 כי על פי משפט משה אין מקום לחובת מרשם כל עיקר.

ה. לאחר שיקול, החלטנו כי במתכונתה הנוכחית מיצתה העתירה עצמה. משרד הבריאות, הרגולטור, ערך תהליך חשיבה והגיע בשורה התחתונה למסקנה אליה הגיע, תוך נטילת האחריות הכרוכה בזאת. אין בידינו לייחס לכך חוסר סבירות, בודאי לא קיצוני; ועסקינן בדרך ביניים שיש שישברו כי אינה תובענית דיה, ויש שיאמרו להיפך. הכדור עובר עתה למגרשה של הכנסת, שכמובן – בלא שנביע דעה או שניטע מסמרות – עשויה לשנות מן הנזכר. אחת ידענו, ראוי כי הנושא יוכרע באופן מושכל גם בהליך החקיקה, ויפה שעה אחת קודם. ככל שהדבר לא יארע, שמורות זכויות הצדדים.

ו. אנו רושמים לפנינו את הודעות המדינה ואת הערות הצדדים האחרים, ובנתון לכך מוחקים את העתירה, ללא צו להוצאות.

ניתן היום, י"ג בחשון התשע"ז (14.11.2016).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה